

Wymagania edukacyjne dla klasy II – Historia i społeczeństwo cz. 2 - Europa i Świat

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny – IV etap edukacyjny – przygotowane na podstawie treści zawartych w podstawie programowej oraz w podręczniku Historia i społeczeństwo – Europa i Świat

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
STAROŻYTNOŚĆ				
1.	U zarania wspólnoty śródziemnomorskiej	przedstawienie wpływu cywilizacji starożytnych na uformowanie się cywilizacji zachodniej	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: ukształtowania się fenickich miast-państw, narodzin judaizmu, zjednoczenia plemion żydowskich, powstania kultur minojskiej i mykeńskiej, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: monoteizm, kolonia, Mesjasz, Tora, Dekalog, Arka Przymierza, synagoga, diaspora, • identyfikuje postacie: Mojżesza, Saula, Dawida, Salomona, Minosa, Tukidydesa, Homera, • lokalizuje na mapie: obszary kultur minojskiej i mykeńskiej, Fenicję, Jerozolimę, • ocenia wkład Fenicjan w kształtowanie się cywilizacji basenu Morza Śródziemnego, • charakteryzuje proces kształtowania się judaizmu, 	<p style="text-align: center;">OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: ukształtowania się fenickich miast-państw, powstania kultur minojskiej i mykeńskiej, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: monoteizm, kolonia, Dekalog, • identyfikuje postacie: Mojżesza, Minosa, Homera, • lokalizuje na mapie: obszary kultur minojskiej i mykeńskiej, Fenicję, Jerozolimę, • opisuje najważniejsze osiągnięcia Fenicjan, • opisuje najważniejsze osiągnięcia kultur minojskiej i mykeńskiej, <p style="text-align: center;">OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia i stosuje pojęcia: Tora, Arka Przymierza, synagoga, diaspora, Mesjasz, • identyfikuje postacie: Saula, Dawida, Salomona, Tukidydesa, • charakteryzuje proces kształtowania się judaizmu, <p style="text-align: center;">OCENA Dобра</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje dorobek starożytnych kultur Fenicji, Izraela, Minojczyków i Mykeńczyków, <p style="text-align: center;">OCENA BARDZO Dобра</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia wkład Fenicjan w kształtowanie się cywilizacji basenu Morza

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<ul style="list-style-type: none"> • opisuje najważniejsze osiągnięcia cywilizacyjne Fenicjan, • charakteryzuje dorobek starożytnych kultur Fenicji, Izraela, Minojczyków i Mykeńczyków, • przedstawia wpływ cywilizacji starożytnych na uformowanie się cywilizacji zachodniej 	<p>Śródziemnego,</p> <p>OCENA CELUJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia wpływ starożytnych kultur śródziemnomorskich na uformowanie się cywilizacji zachodniej
2.	Kolonizacja w świecie śródziemnomorskim	przedstawienie procesów kolonizacji wybrzeży Morza Śródziemnego w starożytności	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: założenia Kadyksu, założenia Kartaginy, końca tzw. wieków ciemnych, powstania kolonii w Kyme, wojny Rzymu z Epirem, kapitulacji Tarentu, pierwszej wojny punickiej, podbicia Syrakuz przez Rzym, kolonizacji Sycylii przez Fenicjan, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: kolonizacja, metropolia, <i>apoikia</i>, emporium, system monetarny, hellenizacja, romanizacja, • identyfikuje postać: Pyrrusa, • lokalizuje na mapie: obszary kolonizacji fenickiej i greckiej, Kadyks, Sycylię, Sardinie, Korsykę, Kartaginę, • opisuje przyczyny kolonizacji greckiej, • charakteryzuje przebieg fenickiej i greckiej kolonizacji obszarów śródziemnomorskich, • porównuje cele kolonizacji greckiej, fenickiej i rzymskiej, • opisuje skutki starożytnej kolonizacji basenu Morza Śródziemnego, • ocenia wpływ starożytnej kolonizacji w świecie śródziemnomorskim na 	<p>OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: końca tzw. wieków ciemnych, pierwszej wojny punickiej, założenia Kartaginy, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: kolonizacja, system monetarny, metropolia, hellenizacja, romanizacja, • lokalizuje na mapie: obszary kolonizacji fenickiej i greckiej, • opisuje przyczyny kolonizacji greckiej, <p>OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: założenie Kadyksu, powstania kolonii w Kyme, kolonizacji Sycylii przez Fenicjan, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: <i>apoikia</i>, emporium, • identyfikuje postać: Pyrrusa, • lokalizuje na mapie: Kadyks, Sycylię, Sardinie, Korsykę, Kartaginę, • charakteryzuje przebieg fenickiej i greckiej kolonizacji obszarów śródziemnomorskich, <p>OCENA DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: wojny Rzymu z Epirem, kapitulacji Tarentu, podbicia Syrakuz przez Rzym, • opisuje skutki starożytnej kolonizacji basenu Morza Śródziemnego, <p>OCENA BARDZO DOBRA</p> <p>OCENA CELUJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje cele kolonizacji greckiej, fenickiej i rzymskiej, • ocenia wpływ starożytnej kolonizacji w świecie śródziemnomorskim na kształtowanie się kultury europejskiej

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			kształtowanie się kultury europejskiej	
3.	Świat grecki – świat rzymski	przedstawienie procesów hellenizacji i romanizacji	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: początku wyprawy Aleksandra Wielkiego na Persję, bitwy nad Granikiem, bitwy pod Issos, bitwy pod Gaugamelą, śmierci Aleksandra Wielkiego, wydania edyktu Karakalli, nadania obywatelstwa rzymskiego mieszkańcom Italii, kodyfikacji prawa rzymskiego za cesarza Justyniana, zezwolenia przez Konstantyna na swobodę kultu chrześcijańskiego, ogłoszenia chrześcijaństwa religią państwową w Rzymie, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: hellenizacja, romanizacja, diadochowie, koine, orientalizacja, divide et impera, <i>Pax Romana</i>, kodeks, • identyfikuje postacie: Aleksandra Wielkiego, Karakallę, Justyniana Wielkiego, Konstantyna, Teodozjusza, • lokalizuje na mapie: Granik, Issos, Gaugamelę, Indus, Babilon, Egipt Ptolemeuszów, państwo Seleukidów, Antiochię, Pergamon, Palmirę, Aleksandrię w Egipcie, Kartaginę, zasięg Imperium Rzymskiego, Kolonię, Lyon, Saragossę, Budapeszt, Wiedeń, • charakteryzuje proces hellenizacji starożytnego Wschodu i podaje przykłady tego zjawiska, • przedstawia proces romanizacji 	<p style="text-align: center;">OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: początku wyprawy Aleksandra Wielkiego na Persję, kodyfikacji prawa rzymskiego za cesarza Justyniana, ogłoszenia chrześcijaństwa religią państwową w Rzymie, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: hellenizacja, romanizacja, diadochowie, orientalizacja, divide et impera, <i>Pax Romana</i>, • identyfikuje postacie: Aleksandra Wielkiego, Justyniana Wielkiego, Konstantyna, Teodozjusza, • lokalizuje na mapie: Indus, Babilon, Egipt Ptolemeuszów, Kartaginę, zasięg Imperium Rzymskiego, Budapeszt, Wiedeń, • charakteryzuje proces hellenizacji starożytnego Wschodu, <p style="text-align: center;">OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: bitwy nad Granikiem, bitwy pod Issos, bitwy pod Gaugamelą, śmierci Aleksandra Wielkiego, wydania edyktu Karakalli, zezwolenia przez Konstantyna na swobodę kultu chrześcijańskiego, • identyfikuje postać: Karakallę, • lokalizuje na mapie: Granik, Issos, Gaugamelę, państwo Seleukidów, Aleksandrię w Egipcie, Kolonię, Lyon, Saragossę, • charakteryzuje proces hellenizacji starożytnego Wschodu i podaje przykłady tego zjawiska, • przedstawia proces romanizacji i podaje jego przykłady, • przedstawia podboje Aleksandra Wielkiego i rozpad jego imperium, <p style="text-align: center;">OCENA Dобра</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta datę nadania obywatelstwa rzymskiego mieszkańcom Italii, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: koine, kodeks, • lokalizuje na mapie: Antiochię, Pergamon, Palmirę, • przedstawia osiągnięcia budownictwa rzymskiego w starożytności, • wyjaśnia, w jaki sposób Rzymianie utrzymywali kontrolę nad podbitymi ludami, <p style="text-align: center;">OCENA BARDZO Dобра</p>

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<ul style="list-style-type: none"> i podaje jego przykłady, • przedstawia przykłady funkcjonowania zdobyczy cywilizacji greckiej i rzymskiej w świecie współczesnym, • przedstawia podboje Aleksandra Wielkiego i rozpad jego imperium, • przedstawia przyczyny przyjmowania greckich i rzymskich osiągnięć cywilizacyjnych przez różne ludy starożytne, • przedstawia osiągnięcia budownictwa rzymskiego w starożytności, • wyjaśnia, w jaki sposób Rzymianie utrzymywali kontrolę nad podbitymi ludami 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia przyczyny przyjmowania greckich i rzymskich osiągnięć cywilizacyjnych przez różne ludy starożytne <p style="text-align: center;">OCENA CELUJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia przykłady funkcjonowania zdobyczy cywilizacji greckiej i rzymskiej w świecie współczesnym,
ŚREDNIOWIECZE				
4.	Islam, Europa i antyczne dziedzictwo	przedstawienie okoliczności powstania islamu i jego wpływu na kulturę europejską	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: upadku cesarstwa zachodniorzymskiego, ucieczki Mahometa z Mekki, powrotu Mahometa do Mekki, śmierć Mahometa, podboju Hiszpanii przez Arabów, bitwy pod Poitiers, początku rządów dynastii Omajjadów, początku kalifatu w Kordobie, powstania kalifatu Fatymidów, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: Koran, Sunna, pięć filarów islamu, sunnici, szyici, kalif, emir, • identyfikuje postacie: Mahometa, Omara, Abd ar-Rahmana III, Awicennę, Awerroesa, • lokalizuje na mapie: Mekkę, Medynę, 	<p style="text-align: center;">OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: upadku cesarstwa zachodniorzymskiego, ucieczki Mahometa z Mekki, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: Koran, pięć filarów islamu, • identyfikuje postać: Mahometa, • lokalizuje na mapie: cesarstwo bizantyjskie, Hiszpanię, Syrię, Palestynę, • przedstawia dzieje Mahometa, • wymienia główne osiągnięcia średniowiecznej cywilizacji arabskiej, <p style="text-align: center;">OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: powrotu Mahometa do Mekki, śmierci Mahometa, bitwy pod Poitiers, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: Sunna, sunnici, szyici, kalif, emir, • identyfikuje postacie: Abd ar-Rahmana III, Awicennę, Awerroesa, • lokalizuje na mapie: Mekkę, Medynę, Kordobę, Bagdad, Damaszek,

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<p>cesarstwo bizantyjskie, Hiszpanię, Syrię, Palestynę, Kordobę, Bagdad, Damaszek,</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia dzieje Mahometa, • wymienia główne osiągnięcia średniowiecznej cywilizacji arabskiej, • opisuje okoliczności powstania i główne założenia islamu, • omawia rozwój imperium arabskiego i podję przyczyny jego podziału, • charakteryzuje wpływ cywilizacji arabskiej na kulturę średniowiecznej Europy 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje okoliczności powstania i główne założenia islamu, OCENA DOBRA • pamięta daty: podboju Hiszpanii przez Arabów, początku rządów dynastii Omajjadów, początku kalifatu w Kordobie, powstania kalifatu Fatymidów, OCENA BARDZO DOBRA • omawia rozwój imperium arabskiego i podję przyczyny jego podziału, OCENA CELUJĄCA • charakteryzuje wpływ cywilizacji arabskiej na kulturę średniowiecznej Europy
5.	Rywalizacja chrześcijańsko-muzułmańska na Wschodzie	przedstawienie przyczyn, przebiegu i konsekwencji wypraw krzyżowych do Ziemi Świętej	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: rozłamu chrześcijaństwa (schizmy wschodniej), synodu w Clermont, pierwszej wyprawy krzyżowej (tzw. rycerskiej), zdobycia Jerozolimy przez krzyżowców, bitwy pod Hittin, trzeciej krucjaty, czwartej krucjaty, zdobycia Konstantynopola przez krzyżowców, zdobycia Akki przez muzułmanów, bitwy pod Adrianopolem, bitwy na Kosowym Polu, bitwa pod Nikopolis, bitwy pod Warną, upadku Konstantynopola, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: krucjata, zakon rycerski, • identyfikuje postacie: Urbana II, Innocentego III, Konrada III, Ludwika VII, Saladyna, Ryszarda Lwie Serce, Fryderyka Barbarossę, Filipa Augusta, Zygmunta Luksemburskiego, Władysława III Warneńczyka, 	<p>OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: rozłamu chrześcijaństwa (schizmy wschodniej), synodu w Clermont, bitwy pod Warną, upadku Konstantynopola, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: krucjata, zakon rycerski, • identyfikuje postacie: Urbana II, Innocentego III, Władysława III Warneńczyka, • lokalizuje na mapie: cesarstwo bizantyjskie, Konstantynopol, • omawia przyczyny wypraw krzyżowych do Ziemi Świętej, • wymienia zakony rycerskie powstałe w Ziemi Świętej, OCENA DOSTATECZNA • pamięta daty: pierwszej wyprawy krzyżowej (tzw. rycerskiej), zdobycia Jerozolimy przez krzyżowców, bitwy pod Hittin, trzeciej krucjaty, czwartej krucjaty, zdobycia Konstantynopola przez krzyżowców, • identyfikuje postacie: Konrada III, Ludwika VII, Saladyna, Ryszarda Lwie Serce, Fryderyka Barbarossę, Zygmunta Luksemburskiego, • lokalizuje na mapie: Królestwo Jerozolimskie, Akkę, Jerozolimę, Antiochię, Clermont, • opisuje przebieg wypraw krzyżowych do Ziemi Świętej,

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapie: cesarstwo bizantyjskie, Konstantynopol, Jerozolimę, Antiochię, Clermont, Królestwo Jerozolimskie i jego lenna, Hittin, Akkę, Adrianopol, • omawia przyczyny wypraw krzyżowych do Ziemi Świętej, • wymienia zakony rycerskie powstałe w Ziemi Świętej, • opisuje przebieg wypraw krzyżowych do Ziemi Świętej, • przedstawia skutki krucjat i ich wpływ na cywilizację średniowiecznej Europy, • opisuje ekspansję Turków osmańskich w średniowieczu i wymienia związane z nią najważniejsze bitwy, • formułuje własną ocenę wypraw krzyżowych 	<p style="text-align: center;">OCENA DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: zdobycia Akki przez muzułmanów, bitwy pod Adrianopolem, bitwy na Kosowym Polu, bitwy pod Nikopolis, • lokalizuje na mapie: lenna Królestwa Jerozolimskiego, Hittin, Adrianopol, • opisuje ekspansję Turków osmańskich w średniowieczu i wymienia związane z nią najważniejsze bitwy, <p style="text-align: center;">OCENA BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia skutki krucjat i ich wpływ na cywilizację średniowiecznej Europy, <p style="text-align: center;">OCENA CELUJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • formułuje własną ocenę wypraw krzyżowych
6.	Europa Zachodnia. Obszar wpływów trzech religii	przedstawienie relacji między społecznościami chrześcijan, muzułmanów i Żydów w średniowiecznej Europie	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: bitwy pod Covadongą, bitwy pod Las Navas de Tolosa, zhołdowania Grenady przez Kastylię, podboju państwa Wizygotów przez Arabów, bitwy pod Poitiers, utworzenia kalifatu w Kordobie, zjednoczenia Hiszpanii przez Królów Katolickich, zdobycia Grenady przez chrześcijan, wypędzenia Żydów z Hiszpanii, pogromów Żydów w Nadrenii, konfiskaty majątków żydowskich przez króla Filipa IV Pięknego, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: 	<p style="text-align: center;">OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: podboju państwa Wizygotów przez Arabów, bitwy pod Poitiers, bitwy pod Covadongą, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: rekonkwista, emirat, • identyfikuje postacie: Innocentego III, Ferdynanda Aragońskiego, Izabelę Kastylijską, Filipa IV Pięknego, • lokalizuje na mapie: Półwysep Iberyjski, Bagdad, • opisuje przyczyny narastania niechęci chrześcijan do ludności żydowskiej w okresie średniowiecza, <p style="text-align: center;">OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: bitwy pod Las Navas de Tolosa, zhołdowania Grenady przez Kastylię, utworzenia kalifatu w Kordobie, zjednoczenia Hiszpanii przez Królów Katolickich, zdobycia Grenady

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			rekonkwista, emirat, marranowie, moryskowie, getto, <ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje postacie: Alfonsa VIII, Innocentego III, Ferdynanda Aragońskiego, Izabelę Kastylijską, Filipa IV Pięknego, • lokalizuje na mapie: Półwysep Iberyjski, Bagdad, Kordobę, Grenadę, Kastylię, Andaluzję, Las Navas de Tolosa, Poitiers, • opisuje przyczyny narastania niechęci chrześcijan do ludności żydowskiej w okresie średniowiecza, • opisuje podboje Arabów w Europie, • opisuje główne etapy chrześcijańskiej rekonkwisty na Półwyspie Iberyjskim, • porównuje sytuację religijną w Hiszpanii pod rządami Arabów oraz pod panowaniem Królów Katolickich, • ocenia relacje między chrześcijanami i muzułmanami w średniowiecznej Europie 	przez chrześcijan, <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia i stosuje pojęcia: marranowie, moryskowie, getto, • identyfikuje postać: Alfonsa VIII, • lokalizuje na mapie: Kordobę, Grenadę, Kastylię, Andaluzję, • opisuje podboje Arabów w Europie, <p style="text-align: center;">OCENA DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapie: Las Navas de Tolosę, Poitiers, Covadongę, • opisuje główne etapy chrześcijańskiej rekonkwisty na Półwyspie Iberyjskim, <p style="text-align: center;">OCENA BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje sytuację religijną w Hiszpanii pod rządami Arabów oraz pod panowaniem Królów Katolickich, <p style="text-align: center;">OCENA CELUJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia relacje między chrześcijanami i muzułmanami w średniowiecznej Europie i porównuje te relacje z obecnym relacjami między wyznawcami tej religii
NOWOŻYTNOŚĆ				
7.	Europejczycy ruszają na oceany	przedstawienie genezy wielkich odkryć geograficznych	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta datę zdobycia Konstantynopola przez Turków, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: Nowy Świat, handel lewantyński, Jedwabny Szlak, karaka, karawela, astrolabium, portolany, log, • identyfikuje postacie: Krzysztofa Kolumba, Ferdynanda Magellana, Marca Pola, 	<p style="text-align: center;">OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta datę zdobycia Konstantynopola przez Turków, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: Nowy Świat, Jedwabny Szlak, • identyfikuje postacie: Krzysztofa Kolumba, Ferdynanda Magellana, • wymienia główne przyczyny wielkich odkryć geograficznych, <p style="text-align: center;">OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia i stosuje pojęcia: handel lewantyński, karaka, karawela, astrolabium, portolany, log, • identyfikuje postać: Marca Pola,

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapie: lądy Nowego Świata, imperium mongolskie, • wymienia główne przyczyny wielkich odkryć geograficznych, • charakteryzuje rolę antycznego dziedzictwa w genezie wielkich odkryć geograficznych przełomu XV i XVI w., • charakteryzuje wiedzę Europejczyków o świecie w okresie wczesnego i pełnego średniowiecza, • wyjaśnia, jakie były gospodarcze, społeczne, religijne i polityczne przyczyny wielkich odkryć geograficznych, • opisuje rozwiązania techniczne i wynalazki, dzięki którym europejscy żeglarze mogli wyruszać w transoceaniczne rejsy 	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapie: lądy Nowego Świata, imperium mongolskie, • charakteryzuje wiedzę Europejczyków o świecie w okresie wczesnego i pełnego średniowiecza, OCENA DOBRA • opisuje rozwiązania techniczne i wynalazki, dzięki którym europejscy żeglarze mogli wyruszać w transoceaniczne rejsy, OCENA BARDZO DOBRA • wyjaśnia, jakie były gospodarcze, społeczne, religijne i polityczne przyczyny wielkich odkryć geograficznych OCENA CELUJĄCA • charakteryzuje rolę antycznego dziedzictwa w genezie wielkich odkryć geograficznych przełomu XV i XVI w.,
8.	Szalona odwaga i zimna kalkulacja. Wielcy odkrywcy XV i XVI w.	przedstawienie kolejnych etapów wielkich odkryć geograficznych XV i XVI w.	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: wyprawy Bartolomeu Diaza, wyprawy Vasco da Gamy, wyprawy Krzysztofa Kolumba, wyprawy Ferdynanda Magellana, wyprawy Johna Cabota, wyprawy Francisa Drake'a, wyprawy Jacques'a Cartiera, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: szkorbut, rekonkwista, • identyfikuje postacie: Henryka Żeglarza, Bartolomeu Diaza, Vasco da Gamę, Krzysztofa Kolumba, Jana II, Izabelę Kastylijską, Ferdynanda Aragońskiego, Ferdynanda Magellana, Johna 	<p style="text-align: center;">OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: wyprawy Bartolomeu Diaza, wyprawy Vasco da Gamy, wyprawy Krzysztofa Kolumba, wyprawy Ferdynanda Magellana, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: szkorbut, rekonkwista, • identyfikuje postacie: Henryka Żeglarza, Bartolomeu Diaza, Vasco da Gamę, Krzysztofa Kolumba, Ferdynanda Magellana, • lokalizuje na mapie: Przylądek Dobrej Nadziei, szlak wyprawy Vasco da Gamy, Kalikat, szlak wyprawy Krzysztofa Kolumba, Sewillę, szlak wyprawy Ferdynanda Magellana, • przedstawia wyprawy odkrywcze Krzysztofa Kolumba, Ferdynanda Magellana, Vasco da Gamy, Bartolomeu Diaza, OCENA DOSTATECZNA • pamięta daty: wyprawy Johna Cabota, wyprawy Francisa Drake'a, wyprawy Jacques'a Cartiera,

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<p>Cabota, Henryka VII, Sebastiana Cabota, Francisa Drake'a, Jacques'a Cartiera, Elżbietę I, Hernána Cortésa, Francisca Pizarra,</p> <ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapie: Ceutę, Maderę, Azory, Rio de Oro, Arguin, Senegal, Przylądek Dobrej Nadziei, szlak wyprawy Vasco da Gamy, Kalikat, szlak wyprawy Krzysztofa Kolumba, Bahamy, Sewillę, szlak wyprawy Ferdynanda Magellana, Filipiny, Nową Fundlandię, Labrador, Rzekę Świętego Wawrzyńca, Montreal, • przedstawia i porównuje różne koncepcje poszukiwania morskiej drogi z Europy do Indii, • opisuje proces poznawania nowych ziem przez Europejczyków w XV–XVI w., • ocenia rolę jednostki w dziejach ludzkości (na wybranym przykładzie podróżnika-odkrywcy z XV–XVI w.), • przedstawia wyprawy odkrywcze Krzysztofa Kolumba, Ferdynanda Magellana, Vasco da Gamy, Bartolomeu Diaza, Francisa Drake'a, Johna Cabota, Jacques'a Cartiera, • charakteryzuje działalność Henryka Żeglarza i jej znaczenie dla kolejnych wypraw odkrywczych, • przedstawia niebezpieczeństwa zagrażające żeglarzom w XV i XVI w. 	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje postacie: Jana II, Izabelę Kastylijską, Ferdynanda Aragońskiego, Johna Cabota, Henryka VII, Sebastiana Cabota, Francisa Drake'a, Jacques'a Cartiera, Elżbietę I, Hernána Cortésa, Francisca Pizarra, • lokalizuje na mapie: Ceutę, Maderę, Azory, Senegal, Bahamy, Filipiny, Nową Fundlandię, Labrador, Rzekę Świętego Wawrzyńca, Montreal, • przedstawia wyprawy odkrywcze Francisa Drake'a, Johna Cabota, Jacques'a Cartiera, • przedstawia niebezpieczeństwa zagrażające żeglarzom w XV i XVI w., <p style="text-align: center;">OCENA DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapie: Rio de Oro, Arguin, • opisuje proces odkrywania nowych ziem przez Europejczyków w XV–XVI w., • charakteryzuje działalność Henryka Żeglarza i jej znaczenia dla kolejnych wypraw odkrywczych, <p style="text-align: center;">OCENA BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia rolę jednostki dziejach ludzkości (na wybranym przykładzie podróżnika-odkrywcy z XV–XVI w.) <p style="text-align: center;">OCENA CELUJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia i porównuje różne koncepcje poszukiwania morskiej drogi z Europy do Indii,

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
9.	Przez morza i oceany. Podróżnicy XVI–XVIII w.	przedstawienie głównych osiągnięć europejskich wypraw odkrywczych w XVII i XVIII w.	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: wyprawa Vitusa Beringa, wyprawy Willema Barentsa, pierwszej wyprawy Jamesa Cooka, trzeciej wyprawy Jamesa Cooka, śmierci Jamesa Cooka, wyprawy Jeana François La Pérouse’a, • identyfikuje postacie: Williama Dampiera, Vitusa Beringa, Samuela Wallisa, Philipa Cartereta, Jeana François La Pérouse’a, Willema Barentsa, Jamesa Cooka, Josepha Banksa, Johanna Reinholda Forstera, Jerzego Adama Forstera, • lokalizuje na mapie: Tahiti, Samoa, Arktykę, Patagonię, Nową Zelandię, Hawaje, Cieśninę Beringa, Wyspę Wielkanocną, Nową Fundlandię, Półwysep Kolski, • wskazuje główne kierunki europejskich wypraw odkrywczych w XVII i XVIII w., • określa przyczyny europejskich wypraw odkrywczych w XVII i XVIII w., • wymienia najważniejszych europejskich podróżników-odkrywców XVII–XVIII w., • charakteryzuje rolę naukowców w wyprawach odkrywczych XVII–XVIII w., • przedstawia „białe plamy” na mapach świata w XVII i XVIII w. i, uwzględniając chronologię, przedstawia proces poznawania zamorskich lądów przez 	<p style="text-align: center;">OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: wyprawy Willema Barentsa, pierwszej wyprawy Jamesa Cooka, trzeciej wyprawy Jamesa Cooka, • identyfikuje postacie: Willema Barentsa, Jamesa Cooka, • wskazuje główne kierunki europejskich wypraw odkrywczych w XVII i XVIII w., • wymienia najważniejszych europejskich podróżników-odkrywców XVII–XVIII w., <p style="text-align: center;">OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: wyprawy Vitusa Beringa, wyprawy Jeana François La Pérouse’a, • identyfikuje postacie: Williama Dampiera, Vitusa Beringa, Jeana François La Pérouse’a, • lokalizuje na mapie: Tahiti, Arktykę, Półwysep Kolski, Nową Zelandię, Hawaje, Cieśninę Beringa, • określa przyczyny europejskich wypraw odkrywczych w XVII i XVIII w., <p style="text-align: center;">OCENA Dобра</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta datę śmierć Jamesa Cooka, • identyfikuje postacie: Samuela Wallisa, Philipa Cartereta, Josepha Banksa, Johanna Reinholda Forstera, Jerzego Adama Forstera, • lokalizuje na mapie: Samoa, Patagonię, Wyspę Wielkanocną, Nową Fundlandię, <p style="text-align: center;">OCENA BARDZO Dобра</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje rolę naukowców w wyprawach odkrywczych XVII–XVIII w. <p style="text-align: center;">OCENA CELUJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje „białe plamy” na mapach świata w XVII i XVIII w. oraz – uwzględniając chronologię – przedstawia proces poznawania zamorskich lądów przez Europejczyków w tym okresie

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			Europejczyków tego okresu	
10.	Lekcja powtórzeniowa Sprawdź, co już umiesz. Od kolebki śródziemnomorskiej po krańce świata			
11.	Sprawdzian wiadomości			
12.	Chiński tort i indyjska perła	charakterystyka polityki kolonialnej na obszarach Chin i Indii	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: powstania sipajów, koronacji królowej Wiktorii na cesarżową Indii, założenia Indyjskiego Kongresu Narodowego, wybuchu I wojny opiumowej, wojny japońsko-chińskiej, wybuchu powstania bokserów, upadku cesarstwa i powstania republiki w Chinach, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: imperializm, dominium, autonomia kolonialna, koncesja, „krojenie chińskiego tortu”, hasło „otwartych drzwi”, Kuomintang, • identyfikuje postać: królową Wiktorię, • lokalizuje na mapie: kraje wchodzące w skład posiadłości kolonialnych poszczególnych państw (Wielkiej Brytanii, Francji, Rzeszy Niemieckiej, Włoch, Belgii), tereny zdobyte przez Rosję w Azji, Chiny, Kanton, • przedstawia przyczyny rozwoju idei kolonializmu w XIX w., 	<p style="text-align: center;">OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: koronacji królowej Wiktorii na cesarżową Indii, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: imperializm, dominium, koncesja, „krojenie chińskiego tortu”, hasło „otwartych drzwi”, • identyfikuje postać: królową Wiktorię, • lokalizuje na mapie: kraje wchodzące w skład posiadłości kolonialnych Wielkiej Brytanii, tereny zdobyte przez Rosję w Azji, Chiny, • przedstawia korzyści i straty, które państwom zachodnim przynosiło posiadanie kolonii • charakteryzuje brytyjski model kolonializmu, <p style="text-align: center;">OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: powstania sipajów, wybuchu I wojny opiumowej, upadku cesarstwa i powstania republiki w Chinach, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: autonomia kolonialna, Kuomintang, • lokalizuje na mapie: Kanton, kraje wchodzące w skład posiadłości kolonialnych Francji, Rzeszy Niemieckiej, Włoch i Belgii, • charakteryzuje modele kolonializmu Francji, Rosji i USA, • przedstawia walkę mieszkańców Indii i Chin o niezależnienie się od mocarstw kolonialnych, <p style="text-align: center;">OCENA DOBRA</p>

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje różne modele kolonializmu (Wielkiej Brytanii, Francji Rosji, USA), • przedstawia formy uzależnienia Chin od państw zachodnich, • charakteryzuje politykę kolonialną Wielkiej Brytanii wobec Indii, • przedstawia walkę mieszkańców Indii i Chin o niezależnienie się od mocarstw kolonialnych, • przedstawia korzyści i straty, które państwom zachodnim przynosiło posiadanie kolonii, • ocenia pod względem moralnym politykę kolonialną państw zachodnich w Azji w XIX w. 	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: założenia Indyjskiego Kongresu Narodowego, wojny japońsko-chińskiej, wybuchu powstania bokserów, • przedstawia przyczyny rozwoju idei kolonializmu w XIX w., OCENA BARDZO DOBRA • charakteryzuje politykę kolonialną Wielkiej Brytanii wobec Indii, • przedstawia formy uzależnienia Chin od państw zachodnich, OCENA CELUJĄCA • ocenia pod względem moralnym politykę kolonialną państw zachodnich w Azji w XIX w.
13.	Japonia – przymusowe otwarcie	przedstawienie historii kontaktów cywilizacji zachodniej z Japonią od XVI w. do początków XX stulecia	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: dotarcia Portugalczyków do Japonii, przybycia ekspedycji Matthew Perry'ego na Wyspy Japońskie, podpisania amerykańsko-japońskiego traktatu w Kanagawie, epoki Meiji, wybuchu wojny japońsko-chińskiej, anektowania Korei przez Japonię, wojny japońsko-rosyjskiej, bitwy pod Cuszimą, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: szogun, samuraj, shinto, <i>rangaku</i>, epoka Meiji, westernizacja, • identyfikuje postacie: Matthew Perry'ego, Mutsuhito (Meiji), Aoki Kon'yo, Maeno Ryotaku, • lokalizuje na mapie: Japonię, Chiny, Tokio (Edo), Nagasaki, Shimodę, 	<p style="text-align: center;">OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: wojny japońsko-rosyjskiej, bitwy pod Cuszimą, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: szogun, samuraj, epoka Meiji, • identyfikuje postać: Mutsuhito (Meiji), • lokalizuje na mapie: Japonię, Chiny, Toki (Edo), Koreę, • przedstawia okoliczności dotarcia pierwszych Europejczyków do Wysp Japońskich, • wymienia najważniejsze reformy epoki Meiji, OCENA DOSTATECZNA • pamięta daty: dotarcia Portugalczyków do Japonii, przybycia ekspedycji Matthew Perry'ego na Wyspy Japońskie, epoki Meiji, wybuchu wojny japońsko-chińskiej, anektowania Korei przez Japonię, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: shinto, <i>rangaku</i>, westernizacja, • identyfikuje postać: Matthew Perry'ego, • lokalizuje na mapie: Nagasaki, Shimodę, Hakodate, Port Artur,

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<p>Hakodate, Koreę, Port Artur, Tajwan, Mukden, Cuszimę,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny usunięcia Europejczyków z Japonii w XVII w., • przedstawia okoliczności dotarcia pierwszych Europejczyków do Wysp Japońskich, • przedstawia proces „otwierania Japonii” przez państwa zachodnie, • charakteryzuje reformy epoki Meiji, • przedstawia i wyjaśnia wyjątkową pozycję Holendrów w Japonii w okresie izolacji tego kraju, • charakteryzuje ruch <i>rangaku</i> i działalność jego wybranych przedstawicieli 	<p>Tajwan, Mukden,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny usunięcia Europejczyków z Japonii w XVII w., • charakteryzuje reformy epoki Meiji, <p style="text-align: center;">OCENA DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty podpisania amerykańsko-japońskiego traktatu w Kanagawie, • identyfikuje postacie: Aoki Kon'yo, Maeno Ryotaku, • przedstawia proces „otwierania Japonii” przez państwa zachodnie, <p style="text-align: center;">OCENA BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia i wyjaśnia wyjątkową pozycję Holendrów w Japonii w okresie izolacji tego kraju, <p style="text-align: center;">OCENA CELUJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje ruch <i>rangaku</i> i działalność wybranych jego przedstawicieli
14.	Mądrość i piękno Wschodu	przedstawienie kultury i religii Indii, Chin i Japonii oraz ich wpływu na cywilizację Zachodu	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty życia Konfucjusza i Buddy, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: braminizm, bramin, hinduizm, warna, parias, buddyzm, sati, nieposłuszeństwo obywatelskie, ruch <i>non violence</i>, porcelana, chinoiserie (chińszczyzna), japońszczyzna, porcelana, laka, konfucjanizm, gejsza, impresjonizm, secesja, abstrakcjonizm, zen, • identyfikuje postacie: Indrę, Warunę, Wisznu, Sziwę, Woltera, Johanna Wolfganga Goethego, Hermanna Hessego, Tomasza Manna, Aldousa Huxleya, Arthura Schopenhauera, Fryderyka Nietzschego, Mahatmę Gandhiego, Konfucjusza, Buddę, 	<p style="text-align: center;">OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia i stosuje pojęcia: braminizm, bramin, hinduizm, buddyzm, warna, nieposłuszeństwo obywatelskie, porcelana, laka, konfucjanizm, buddyzm, gejsza, impresjonizm, secesja, abstrakcjonizm, • identyfikuje postacie: Woltera, Johanna Wolfganga Goethego, Mahatmę Gandhiego, Konfucjusza, Buddę, Vincenta van Gogha, • lokalizuje na mapie: Indie, Chiny, Japonię, Wielki Mur, • przedstawia osiągnięcia chińskiej techniki i sztuki, które zostały zapożyczone przez Europejczyków, <p style="text-align: center;">OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty życia Konfucjusza i Buddy, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: parias, sati, ruch <i>non violence</i>, chinoiserie (chińszczyzna), japońszczyzna, zen, • identyfikuje postacie: Indrę, Warunę, Wisznu, Sziwę, Arthura Schopenhauera, Fryderyka Nietzschego, • charakteryzuje kultury: Indii, Chin i Japonii,

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<p>Vincenta van Gogha,</p> <ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapie: Indie, Chiny, Japonię, Wielki Mur, • charakteryzuje kultury: Indii, Chin i Japonii, • przedstawia główne założenia konfucjanizmu, braminizmu, hinduizmu i buddyzmu, • wyjaśnia, na czym polegał system kastowy w Indiach, • przedstawia zapożyczenia chińskie, japońskie i indyjskie w sztuce zachodu, • wyjaśnia przyczyny fascynacji Europejczyków kulturami Azji, • przedstawia osiągnięcia chińskiej techniki i sztuki, które zostały zapożyczone przez Europejczyków, • wymienia twórców kultury zachodniej czerpiących z osiągnięć Indii i Dalekiego Wschodu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia główne założenia braminizmu, hinduizmu i buddyzmu, OCENA DOBRA • identyfikuje postacie: Hermanna Hessego, Tomasza Manna, Aldousa Huxleya, • przedstawia główne założenia konfucjanizmu, • wymienia twórców kultury zachodniej czerpiących z osiągnięć Indii i Dalekiego Wschodu, • wyjaśnia, na czym polegał system kastowy w Indiach, OCENA BARDZO DOBRA • przedstawia zapożyczenia chińskie, japońskie i indyjskie w sztuce zachodu, OCENA CELUJĄCA • wyjaśnia przyczyny fascynacji Europejczyków kulturami Azji
15.	„Jądro ciemności”. Spór o kolonializm	charakterystyka XIX-wiecznego kolonializmu w Afryce	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: wojen burskich, konfliktu o Faszodę, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: brzemię białego człowieka, trzy C, darwinizm społeczny, • identyfikuje postacie: Rudyarda Kiplinga, André Gide’a, Davida Livingstone’a, • lokalizuje na mapie: Algierię, Kraj Przylądkowy, Maroko, Kongo, Togo, Kamerun, Libię, Etiopię, • przedstawia zdobycze kolonialne 	<p>OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia i stosuje pojęcie brzemię białego człowieka, • identyfikuje postać: Davida Livingstone’a, • wyjaśnia, jaką rolę w polityce XIX-wiecznych państw europejskich odgrywał kolonializm, <p>OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: wojen burskich, konfliktu o Faszodę, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: trzy C, darwinizm społeczny, • identyfikuje postacie: Rudyarda Kiplinga, André Gide’a, • lokalizuje na mapie: Algierię, Kraj Przylądkowy, Maroko, Kongo, Togo, Kamerun, Libię, Etiopię,

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<p>państw europejskich w Afryce,</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia argumenty, którymi posługiwali się XIX-wieczni zwolennicy kolonializmu, • wyjaśnia, jaką rolę w polityce XIX-wiecznych państw europejskich odgrywał kolonializm, • przedstawia własną ocenę XIX-wiecznego kolonializmu, • wyjaśnia, dlaczego w drugiej połowie XIX w. poglądy przeciwników kolonializmu nie odegrały większej roli 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia zdobycze kolonialne państw europejskich w Afryce, <p style="text-align: center;">OCENA DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia argumenty, którymi posługiwali się XIX-wieczni zwolennicy kolonializmu, • wyjaśnia, jaką rolę w polityce XIX-wiecznych państw europejskich odgrywał kolonializm, <p style="text-align: center;">OCENA BARDZO DOBRA</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia własną ocenę kolonializmu, <p style="text-align: center;">OCENA CELUJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego w drugiej połowie XIX w. poglądy przeciwników kolonializmu nie odegrały większej roli
16.	Europa a Stany Zjednoczone 1914–1945	przedstawienie stosunków Stanów Zjednoczonych z państwami europejskimi w latach 1914–1945	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: ogłoszenia doktryny Monroego, wybuchu wojny amerykańsko-hispańskiej, zatopienia Lusitanii, rozpoczęcia nieograniczonej wojny podwodnej przez Niemcy, wypowiedzenia wojny Niemcom przez USA w czasie I wojny światowej, lądowania żołnierzy amerykańskich w Europie w czasie I wojny światowej, ogłoszenia tzw. 14 punktów Wilsona, krachu na giełdzie nowojorskiej (tzw. czarnego czwartku), ogłoszenia programu reform gospodarczych Roosevelta (New Deal), uchwalenia <i>Lend-Lease Act</i>, podpisania <i>Karty atlantyckiej</i>, japońskiego ataku na Pearl Harbor, podpisania <i>Deklaracji Narodów Zjednoczonych</i>, konferencji wielkiej trójki w Teheranie, konferencji wielkiej trójki w Jałcie, konferencji 	<p style="text-align: center;">OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: ogłoszenia doktryny Monroego, rozpoczęcia nieograniczonej wojny podwodnej przez Niemcy, wypowiedzenia wojny Niemcom przez USA w czasie I wojny światowej, lądowania żołnierzy amerykańskich w Europie w czasie I wojny światowej, ogłoszenia tzw. 14 punktów Wilsona, krachu na giełdzie nowojorskiej (tzw. czarnego czwartku), podpisania <i>Karty atlantyckiej</i>, japońskiego ataku na Pearl Harbor, podpisania <i>Deklaracji Narodów Zjednoczonych</i>, konferencji wielkiej trójki w Teheranie, konferencji wielkiej trójki w Jałcie, konferencji wielkiej trójki w Poczdamie, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: doktryna izolacjonizmu (doktryna Monroego), czarny czwartek, New Deal (Nowy Ład), wielka trójka, wielka koalicja, nieograniczona wojna podwodna, linia Curzona, • identyfikuje postacie: Jamesa Monroego, Thomasa Woodrowa Wilsona, Franklina Delano Roosevelta, Winstona Churchilla, Józefa Stalina, Harry'ego S. Trumana, Clementa Attlee, • lokalizuje na mapie: USA, Alaskę, Kubę, Pearl Harbor, Teheran, Jałtę, Poczdam, • przedstawia etapy kształtowania się wielkiej koalicji w czasie

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<p>wielkiej trójki w Poczdamie,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia i stosuje pojęcia: doktryna izolacjonizmu (doktryna Monroego), czarny czwartek, New Deal (Nowy Ład), interwencjonizm, <i>Lend-Lease Act</i>, wielka trójka, wielka koalicja, nieograniczona wojna podwodna, linia Curzona, • identyfikuje postacie: Jamesa Monroego, Thomasa Woodrowa Wilsona, Arthura Zimmermanna, Franklina Delano Roosevelta, Winstona Churchilla, Józefa Stalina, Harry'ego S. Trumana, Clementa Attlee, • lokalizuje na mapie: Stany Zjednoczone, Alaskę, Kubę, Portoryko, Filipiny, Hawaje, Pearl Harbor, Teheran, Jaltę, Poczdam, • ocenia, w jakim stopniu zerwanie z polityką izolacjonizmu przez USA wpłynęło na wyniki I i II wojny światowej, • charakteryzuje powiązania ekonomiczne USA i państw europejskich w okresie międzywojennym, • przedstawia rolę prezydentów USA w kształtowaniu europejskiego ładu po I i II wojnie światowej, • wyjaśnia genezę i główne założenia polityki izolacjonizmu USA, • przedstawia etapy kształtowania się 	<p>II wojny światowej,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny przystąpienia USA do I i II wojny światowej, <p style="text-align: center;">OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: zatopienia Lusitanii, ogłoszenia programu reform gospodarczych Roosevelta (New Deal), uchwalenia <i>Lend-Lease Act</i>, • wyjaśnia i stosuje pojęcie <i>Lend-Lease Act</i>, • identyfikuje postać: Arthura Zimmermanna, • lokalizuje na mapie: Portoryko, Hawaje, Filipiny, • przedstawia decyzje, które zapadły podczas trzech konferencji wielkiej trójki, • wyjaśnia genezę i główne założenia polityki izolacjonizmu USA, <p style="text-align: center;">OCENA Dобра</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta datę wybuchu wojny amerykańsko-hiszpańskiej, • ocenia, w jakim stopniu zerwanie z polityką izolacjonizmu przez USA wpłynęło na wyniki I i II wojny światowej, • przedstawia plan polityczny zawarty w tzw. 14 punktach Wilsona i ocenia realizację tego programu, <p style="text-align: center;">OCENA BARDZO Dобра</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje powiązania ekonomiczne USA i państw europejskich w okresie międzywojennym, <p style="text-align: center;">OCENA CELUJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia rolę prezydentów USA w kształtowaniu europejskiego ładu po I i II wojnie światowej

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<p>wielkiej koalicji w czasie II wojny światowej,</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia plan polityczny zawarty w tzw. 14 punktach Wilsona i ocenia realizację tego programu, • wyjaśnia przyczyny przystąpienia USA do I i II wojny światowej, • przedstawia decyzje, które zapadły podczas trzech konferencji wielkiej trójki 	
17.	Europa a USA w okresie zimnej wojny	przedstawienie relacji politycznych i gospodarczych USA z krajami Europy w okresie po 1945 r. (ze szczególnym uwzględnieniem zimnowojennej rywalizacji USA–ZSRR)	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: ogłoszenia doktryny Trumana, ogłoszenia planu Marshalla, rozpoczęcia i zakończenia blokady zachodnich sektorów Berlina, powstania RFN, powstania NRD, utworzenia NATO, utworzenia Układu Warszawskiego, wojny koreańskiej, wojny wietnamskiej, wybudowania muru berlińskiego, przejęcia władzy na Kubie przez Fidela Castro, kryzysu kubańskiego, Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, początku interwencji radzieckiej w Afganistanie, ogłoszenia przez Reagana programu tzw. wojen gwiazdnych, rozpadu ZSRR, powstania EWWiS, powstania EWG, powstania Euratomu, powstania UE, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: supermocarstwo, światowy system dwubiegunowy, zimna wojna, doktryna Trumana, plan Marshalla, blokada zachodnich sektorów Berlina, mur berliński, kryzys kubański, program tzw. wojen gwiazdnych, światowy system jednobiegunowy (unipolarny), • identyfikuje postacie: Harry'ego S. Trumana, George'a Marshalla, Józefa Stalina, Johna F. Kennedy'ego, Nikitę Chruszczowa, Fidela Castro, Ronalda Reagana, Michaiła Gorbaczowa, • lokalizuje na mapie: Berlin, RFN, NRD, Turcję, • wymienia i omawia najważniejsze kryzysy w stosunkach ZSRR–USA w okresie zimnej wojny, <p style="text-align: center;">OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: ogłoszenia planu Marshalla, przejęcia władzy na Kubie przez Fidela Castro, początku interwencji radzieckiej w Afganistanie, ogłoszenia przez Reagana programu tzw. wojen gwiazdnych, 	<p style="text-align: center;">OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: ogłoszenia doktryny Trumana, rozpoczęcia i zakończenia blokady zachodnich sektorów Berlina, powstania RFN, powstania NRD, utworzenia NATO, utworzenia Układu Warszawskiego, wybudowania muru berlińskiego, kryzysu kubańskiego, Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, rozpadu ZSRR, powstania UE, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: supermocarstwo, światowy system dwubiegunowy, zimna wojna, doktryna Trumana, plan Marshalla, blokada zachodnich sektorów Berlina, mur berliński, kryzys kubański, program tzw. wojen gwiazdnych, światowy system jednobiegunowy (unipolarny), • identyfikuje postacie: Harry'ego S. Trumana, George'a Marshalla, Józefa Stalina, Johna F. Kennedy'ego, Nikitę Chruszczowa, Fidela Castro, Ronalda Reagana, Michaiła Gorbaczowa, • lokalizuje na mapie: Berlin, RFN, NRD, Turcję, • wymienia i omawia najważniejsze kryzysy w stosunkach ZSRR–USA w okresie zimnej wojny, <p style="text-align: center;">OCENA DOSTATECZNA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: ogłoszenia planu Marshalla, przejęcia władzy na Kubie przez Fidela Castro, początku interwencji radzieckiej w Afganistanie, ogłoszenia przez Reagana programu tzw. wojen gwiazdnych,

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<p>berliński, kryzys kubański, program tzw. wojen gwiazdnych, światowy system jednobiegunowy (unipolarny),</p> <ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje postacie: Harry'ego S. Trumana, George'a Marshalla, Józefa Stalina, Johna F. Kennedy'ego, Nikitę Chruszczowa, Fidela Castro, Sithu U Thanta, Jana XXIII, Ronalda Reagana, Michaiła Gorbaczowa, • lokalizuje na mapie: Berlin, RFN, NRD, Koreę, Wietnam, Kubę, Turcję, Helsinki, Afganistan, • przedstawia kolejne etapy zimnej wojny, • charakteryzuje przyczyny narastania wrogości pomiędzy USA i ZSRR po II wojnie światowej, • przedstawia etapy polityczno-ekonomicznej integracji państw europejskich (od EWWiS do UE), • ocenia znaczenie zimnej wojny w kontekście światowego układu sił, • przedstawia przyczyny i kolejne etapy procesu rozbrojenia na świecie, • wyjaśnia przyczyny i skutki rozpadu światowego systemu dwubiegunowego, • wymienia i omawia najważniejsze kryzysy w stosunkach ZSRR–USA w okresie zimnej wojny 	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje postacie: Sithu U Thanta, Jana XXIII, • lokalizuje na mapie: Koreę, Wietnam, Kubę, Helsinki, Afganistan, • przedstawia kolejne etapy zimnej wojny, OCENA DOBRA • charakteryzuje przyczyny narastania wrogości pomiędzy USA i ZSRR po II wojnie światowej, • pamięta daty: wojny koreańskiej, wojny wietnamskiej, powstania EWWiS, powstania EWG, powstania Euratomu, OCENA BARDZO DOBRA • ocenia znaczenie zimnej wojny w kontekście światowego układu sił, • przedstawia etapy polityczno-ekonomicznej integracji państw europejskich (od EWWiS do UE), OCENA CELUJĄCA • wyjaśnia przyczyny i skutki rozpadu światowego systemu dwubiegunowego
18.	Świat małych odległości. Proces globalizacji	przedstawienie pozytywnych i negatywnych	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta datę forum gospodarczego w Seattle, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: 	<p style="text-align: center;">OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta datę forum gospodarczego w Seattle, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: globalizacja, antyglobalizm,

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
		przejawów procesów globalizacyjnych	<p>globalizacja, glokalizacja, antyglobalizm, McŚwiat, świat Dżihadu, uniformizacja, alterglobalizm,</p> <ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapie: Seattle, Davos, • wymienia sfery działalności człowieka, w których następuje globalizacja, • opisuje cechy współczesnej globalizacji, • opisuje zagrożenia związane z globalizacją, • wymienia przykłady krajów biednego Południa oraz bogatej Północy, • opisuje szanse i zagrożenia dotyczące krajów biednego Południa i bogatej Północy we współczesnym świecie, • wyjaśnia źródła podziału na McŚwiat i świat Dżihadu, • ocenia poglądy i działania antyglobalistów i alterglobalistów 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia sfery działalności człowieka, w których obserwować można procesy globalizacji, OCENA DOSTATECZNA • wyjaśnia i stosuje pojęcia: glokalizacja, McŚwiat, świat Dżihadu, uniformizacja, alterglobalizm, • lokalizuje na mapie: Seattle, Davos, • opisuje cechy współczesnej globalizacji, OCENA Dобра • wymienia przykłady krajów biednego Południa oraz bogatej Północy, • opisuje zagrożenia związane z globalizacją, OCENA BARDZO Dобра • opisuje szanse i zagrożenia dotyczące krajów biednego Południa i bogatej Północy we współczesnym świecie, • wyjaśnia źródła podziału na McŚwiat i świat Dżihadu, OCENA CELUJĄCA • ocenia postawy i działania antyglobalistów i alterglobalistów,
19.	Kultura w dobie globalizacji i amerykanizacji	charakterystyka różnych nurtów w kulturze XX i XXI w. w odniesieniu do zjawisk globalizacji i amerykanizacji	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia i stosuje pojęcia: kultura masowa, mass media, kultura wysoka, amerykanizacja, globalizacja, demokratyzacja kultury, jazz, • identyfikuje postacie: braci Lumière, Rudolfa Valentino, Marlenę Dietrich, Polę Negri, Louisa Armstronga, Michaela Jacksona, Madonnę, Eminema, Elvisa Presleya, Bruce'a Lee, • lokalizuje na mapie: Los Angeles, Nowy Orlean, Nowy Jork, • wyjaśnia, dlaczego 	<p>OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia i stosuje pojęcia: kultura masowa, mass media, kultura wysoka, amerykanizacja, globalizacja, demokratyzacja kultury, jazz, • identyfikuje postacie: Rudolfa Valentino, Marlenę Dietrich, Polę Negri, Louisa Armstronga, Michaela Jacksona, Madonnę, Eminema, Elvisa Presleya, Bruce'a Lee, • lokalizuje na mapie: Los Angeles, Nowy Orlean, Nowy Jork, • wyjaśnia, dlaczego współczesny świat określany jest mianem globalnej wioski, • przedstawia rozwój muzyki rozrywkowej w XX w. i wskazuje przejawy amerykanizacji w tym procesie, OCENA DOSTATECZNA

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
			<p>zamerykanizowana kultura masowa została nazwana przez Richarda Hoggarta „połykliwym barbarzyństwem”,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego współczesny świat określany jest mianem globalnej wioski, • charakteryzuje proces amerykanizacji współczesnej kultury i wskazuje jego pozytywne i negatywne konsekwencje, • wyjaśnia różnice między kulturą masową i wysoką, • przedstawia rozwój muzyki rozrywkowej w XX w. i wskazuje przejawy amerykanizacji w tym procesie, • charakteryzuje wpływ procesu globalizacji na uniformizację kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia różnice między kulturą masową i wysoką, OCENA DOBRA • charakteryzuje proces amerykanizacji współczesnej kultury i wskazuje jego pozytywne i negatywne konsekwencje, OCENA BARDZO DOBRA • charakteryzuje wpływ procesu globalizacji na uniformizację kultury OCENA CELUJĄCA • wyjaśnia, dlaczego zamerykanizowana kultura masowa została nazwana przez Richarda Hoggarta „połykliwym barbarzyństwem”,
20.	Bez granic. Globalny handel	przedstawienie roli międzynarodowych instytucji we współczesnym świecie gospodarki	<ul style="list-style-type: none"> • pamięta daty: powstanie WTO, powstania Unii Europejskiej, powstania NAFTA, powstania EWWiS, powstania EWG i Euratomu, • wyjaśnia i stosuje pojęcia: liberalizm, protekcjonizm, leseferyzm, „niewidzialna ręka rynku”, • wymienia najważniejsze światowe organizacje gospodarcze, • opisuje rolę międzynarodowych organizacji gospodarczych we współczesnym świecie, • przedstawia własną opinię na temat liberalizacji handlu we współczesnym świecie 	<p style="text-align: center;">OCENA DOPUSZCZAJĄCA</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamięta datę powstania Unii Europejskiej, • wyjaśnia i stosuje pojęcie liberalizm, • wymienia najważniejsze światowe organizacje gospodarcze, OCENA DOSTATECZNA • pamięta daty: powstanie WHO, powstania NAFTA, powstania EWWiS, powstania EWG i Euratomu, • wyjaśnia i stosuje pojęcie protekcjonizm, OCENA DOBRA • wyjaśnia i stosuje pojęcia: leseferyzm, „niewidzialna ręka rynku”, OCENA BARDZO DOBRA • przedstawia własną opinię na temat liberalizacji handlu we współczesnym świecie OCENA CELUJĄCA • przedstawia rolę współczesnego handlu w kształtowaniu

Lp.	Temat lekcji	Cel ogólny lekcji	Cele szczegółowe	Proponowane kryteria oceny
			Uczeń:	Uczeń:
				świata bez granic <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia rolę światowego handlu jako instrument działań politycznych
21.	Lekcja powtórzeniowa Sprawdź, co już umiesz. Od europejskiej dominacji do świata wielobiegunowego			
22.	Sprawdzian wiadomości			